

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 354/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om konsekvenserna av en eventuell stor-moské i Helsingfors för den inre säkerheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 354/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Mika Niikko /saf m.fl.:

Finns det skäl för Finland att överväga ett förbud enligt österrikisk modell mot utländsk finansiering av byggande och underhåll av moskéer och

hur ansvarar regeringen för att en stormoské och ett verksamhetscenter inte utgör ett hot mot den inre säkerheten med beaktande av muslimernas interna spänningar, om Helsingfors stad svarar jakande på ansökan om att reservera en tomt?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

De religiösa samfunden finansierar sin verksamhet på olika sätt. Den evangelisk-lutherska och den ortodoxa kyrkan har beskattningsrätt, och dessa kyrkors medlemmar betalar kyrkoskatt till sin församling. Registrerade religiösa samfund finansierar sin verksamhet i huvudsak genom donationer, medlemsavgifter och egen medelsanskaffning. Registrerade religiösa samfund beviljas statsunderstöd på kalkylmässiga grunder enligt sitt medlemsantal. Statsunderstödet kan ändå inte vara ett samfunds enda eller huvudsakliga finansieringskälla, och största delen av finansieringen bör komma från andra källor, såsom de ovannämnda.

Inrikesministeriet har behandlat frågan om förbud mot utländsk finansiering för religiösa samfund på många sätt med beaktande av såväl den inre säkerheten som de grundlagsenliga rättigheterna och grundlagens krav på jämlikhet.

Många religiösa samfund i Finland får finansiering från utlandet. Enligt 6 § i Finlands grundlag är alla lika inför lagen och ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av bland annat religion. Ur ett lagstiftningsperspektiv skulle det därför vara mycket svårt att förbjuda utländsk finansiering för ett enda religiöst samfund med motiveringen att det finns enstaka internationella exempel på att finansiärens syfte är att radikaliserar församlingen. Om ett dylikt förbud införs för alla religiösa samfund, kan det ha betydande negativa konsekvenser för dessas verksamhetsförutsättningar och försvåra tillgodoseendet av religionsfriheten enligt 11 § i grundlagen.

Ett nationellt åtgärdsprogram för förebyggande av våldsamt radikaliserar och extremism antogs i april 2016. Ett centralt mål för programmet är att minska de faktorer som ökar och skapar förutsättningar för våldsamt radikaliserar. Diskriminerande åtgärder och beslut som gäller en hel befolkningsgrupp skapar förutsättningar för radikaliserar. Med tanke på det skulle ett förbud

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 354/2016 rd

mot utländsk finansiering av moskéer kunna motarbeta sitt syfte. Enligt undersökningar ger god kännedom om den egna religionen mindre risk för våldsam radikaliserings. Enligt myndigheter och forskare i olika länder är det mycket vanligt att utländska stridande i konfliktzoner i Syrien och Irak har mycket bristfälliga kunskaper om islam.

Om Helsingfors stad anvisar en tomt för stormosképrojektet, kommer inrikesministeriet och underlydande myndigheter att bedöma konsekvenserna för den inre säkerheten. Exempelvis Centralkriminalpolisens central för utredning av penningtvätt följer och övervakar penningrörelsen över gränserna och inom landet.

Stormosképrojektet väcker olika åsikter inom de muslimska samfundet i Finland, inom sunni-samfundet och mellan shia- och sunnisamfund. Ett centralt orosmoment för sunnisamfundet är de befintliga bönehusens framtid. Till exempel i Helsingfors finns tiotals bönehus vars verksamhet finansieras med medlemsavgifter. Om ett stort antal av medlemmarna i dessa bönehus i stället blir medlemmar i den kommande stormoskén, får bönehusen stora svårigheter att finansiera sin verksamhet. En del av dem kan bli tvungna att upphöra med sin verksamhet och en del kan bli tvungna att ansluta sin verksamhet till stormoskéns verksamhet. Om stormosképrojektet genomförs, blir sunnisamfundet tvunget att lösa de problem som kan följa av ett stort medlemsbortfall i de befintliga bönehusen.

I Finland kommer sunni- och shiasamfundet i regel bra överens och samarbetar fortfarande på många sätt. Situationen är ändå besvärligare än tidigare till följd av det internationella läget. I Mellanöstern har spänningar mellan shia- och sunnisamfund förekommit länge, och de religiösa skälen är bara en orsak till spänningarna. Särskilt IS har utnyttjat dessa spänningar effektivt. IS sprider propaganda där shiasamfundet anses vara sunnimuslimernas fiender och använder det som skäl för massmord på shiamuslimer. Till följd av det stora antalet asylsökande hösten 2015 aktualiserades relationen och spänningarna mellan sunni- och shiamuslimer i den offentliga debatten även i Finland. För att lindra spänningarna är det viktigt att utveckla och utöka samarbetet mellan shia- och sunnisamfundet. Samarbetet ligger i första hand på samfundens eget ansvar, men myndigheterna kan stödja det genom att se till att samarbeta i lika hög grad med båda grupperna.

Helsingfors 7.7.2016

Inrikesminister Paula Risikko